

De Nederlandse banken behaalden in 2017 ruim 13,2 miljard euro netto winst, ruim twintig procent meer dan een jaar eerder en het hoogste niveau sinds de crisis. De banken behaalden deze winst met een gedaalde balansomvang. Deze daalde in 2017 met ruim 70 miljard euro tot 2.465 miljard euro, het laagste niveau sinds de introductie van nieuwe kapitaalvereisten in de EU in 2014 (CRD-IV). Hiermee wordt de trend van de laatste jaren voortgezet met stijgende bancaire winsten bij dalende balansen (figuur). Er bestaat een verband tussen mutaties in de balans en de winsten-

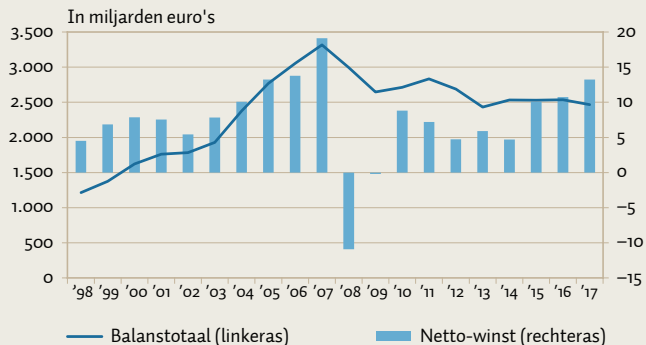
ontwikkeling. De stijgende trend van de winsten en de juist dalende tendens van de balansomvang zorgt voor een versterkte toename van de *return on assets* in 2017. Deze ratio, waarbij de winst wordt afgezet tegen de balansomvang, steeg in 2017 tot 0,54 procent, terwijl deze in de twee daaraan voorafgaande jaren rond de 0,4 procent bleef steken. De *return on assets* in 2017 is daarmee nagenoeg op hetzelfde niveau als in 2007, vlak voordat deze ratio in 2008 negatief werd.

De winstontwikkeling wordt onder andere gestuurd door de netto-rentebaten, die traditioneel een belangrijke invloed hebben op de winstontwikkeling van de banken. De stijgende trend van de netto-rentebaten zette ook in 2017 door. Hoewel de rente-inkomsten in 2017 met 1,7 miljard euro daalden als gevolg van lage markttrentes, lieten de rentelasten een nog sterkere afname zien van 2,8 miljard euro. Dit resulteerde in een netto-renteresultaat dat 1,1 miljard euro hoger was dan in het voorgaande jaar.

De stijging van de winst van het Nederlandse bankwezen wordt de laatste jaren ook voor een steeds belangrijker deel veroorzaakt doordat Nederlandse banken in vergelijking tot voorgaande jaren aanzienlijk minder waardeverminderingen hebben opgenomen in hun resultatenrekening. In de periode 2008–2012 waren de waardeverminderingen nog gemiddeld tien miljard euro per jaar. Vanaf 2013 zijn deze stapsgewijs afgenomen tot 1,1 miljard in 2017.

Ook de provisiebaten uit de bancaire dienstverlening hebben bijgedragen aan de toegenomen winst in 2017. De afgelopen vijf jaar noteerden de banken netto gemiddeld per jaar 7,7 miljard euro aan provisies. In 2017 was dit 8,3 miljard euro. • **PIETER STAM EN MARJO DE JONG** (DNB)

Balanstotaal en resultaat Nederlands bankwezen

Bron: DNB